

REFERAT DE APROBARE

a proiectului de ordin privind modificarea și completarea unor acte administrative cu caracter normativ în domeniul învățământului universitar

Prezentul referat de aprobare este elaborat în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (3) și art. 30 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reprezentând instrumentul de prezentare și motivare a proiectului de Ordin privind modificarea și completarea unor acte administrative cu caracter normativ în domeniul învățământului universitar

Informații privind procesul de consultare realizat de Ministerul Educației

Proiectul de ordin reprezintă finalitatea unui demers început în februarie 2021.

În data de 18 februarie, la invitația conducerii CNATDCU (organism consultativ al Ministerului Educației), ministrul educației a avut primele discuții la nivelul Consiliului General CNATDCU în vederea identificării modalităților prin care Ministerul Educației poate susține activitatea CNATDCU, din perspectiva consolidării deciziilor CNATDCU prin clarificarea procedurilor pe baza cărora riscul de invalidare, de către instanța de judecată a deciziilor CNATDCU să se reducă, precum și din perspectiva nevoii de accelerare a procesului de analiză, FĂRĂ a interfera în niciun fel cu aspectele științifice/de conținut care sunt și trebuie să rămână atributul EXCLUSIV al CNATDCU (organism consultativ al Ministerului Educației). Precizăm că întotdeauna în instanța de judecată, deciziile CNATDCU au avut de suferit pe baza unor aspecte procedurale și NU de conținut științific/dacă s-a plagiat sau nu.

În data de 29 martie, s-a publicat HG nr. 369 /29.03.2021 *privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației* ca urmare a separării componentei de cercetare. Cu această ocazie, în spiritul solicitărilor de susținere administrativă a activității CNATDCU, s-a constituit Serviciul secretariat CNATDCU în structura Ministerului Educației.

În ședința CNATDCU din 12 mai, la invitația conducerii CNATDCU (organism consultativ al Ministerului Educației), ministrul educației a purtat discuții la nivelul Consiliului General CNATDCU cu privire la modalitățile concrete prin care Ministerul Educației poate susține activitatea CNATDCU. Pe baza acestor discuții s-a demarat formularea concretă a propunerilor de modificare/clarificare.

In data de 8 iunie au fost prezentate și analizate, la Academia Română, propunerile de modificare/clarificare transmise, în prezența conducerii Ministerului Educației și conducerii CNATDCU (consiliu consultativ al Ministerului Educației).

In data de 15 iunie s-a primit confirmarea scrisă și semnată a conducerii Organismului Consultativ al Ministerului Educației - CNATDCU cu privire la proiectul de modificare/completare a regulamentului și a celor 3 metodologii (doctorat, abilitare și analiza suspiciunilor de plagiat).

In data de 16 iunie a avut loc ședința Comitetului de Dialog Social, în care a fost dezbătut proiectul de ordin de ministru mai sus menționat.

In data de 17 iunie au fost primite și integrate propunerile de îmbunătățire din partea reprezentanților studenților (ANOSR a formulat propuneri care au fost preluate)

In data de 18 iunie au fost dezbătute din nou cu conducerea CNATDCU aspectele asupra cărora au fost solicitate clarificări suplimentare. S-a constatat că o parte din propuneri erau deja preluate. Propunerile nou formulate au fost preluate integral în urma discuției, rezultând documentele care au fost înaintate Consiliului Național al Rectorilor.

În cadrul reuniunii Consiliului Național al Rectorilor de la Cluj (25-26 iunie), au fost analizate încă o dată aceste propuneri în prezența reprezentanților CNATDCU, ai universităților, studenților și Ministerului Educației.

In data de 6 iulie, la invitația CNATDCU, organism consultativ al Ministerului Educației, a avut loc o nouă rundă de prezentare/dezbatere a propunerilor de clarificare. Reprezentanții Ministerului Educației au solicitat CNATDCU, formularea unui nou punct de vedere scris, asumat și la obiect, pe fiecare document/articol ale celor trei Metodologii (doctorat, abilitare și plagiat).

Baza legală a proiectului de ordin supus aprobării o constituie prevederile art. 3, art.118, art.121, art 216 alin (1) lit b), art. 217 din Legea educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, art. 68 alin (6), art. 69 alin (5) din Hotărârea de Guvern nr. 681/2011 privind aprobarea Codului studiilor universitare de doctorat cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea de Guvern nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Ordinul Ministrului Educației 4075/05.07.2021 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Educației.

Rațiunea juridică a proiectului de ordin supus aprobării este determinată de următoarele argumente:

Activitatea specifică CNATDCU are ca rezultat propunerea de emiteră a unor acte administrative, care sunt de natură să nască, să modifice sau să stingă drepturi subiective sau obligații pentru una sau mai multe persoane determinate. Astfel, se impune completarea

procedurii pentru a se asigura premisele unei suficiente dimensiuni a legalității actelor premergătoare și evident a principiilor care o guvernează, precum: transparența, responsabilitatea și buna guvernare.

Modificările care privesc asumarea răspunderii și respectarea de către membrii CNATDCU a normelor de etică sunt în legătură intrinsecă cu principiul transparenței, principiul legalității și principiul bunei administrări în procesul de analiză, prin care aceștia au obligația de a avea o conduită în conformitate cu prevederile în vigoare, în care etica și integritatea primează.

I. Modificări și completări propuse pentru Anexa 1 a Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr. 4621 din 23 iunie 2020

a) Modificarea și completarea art. 55 - art 58 din Anexa 1 a Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr. 4621 din 23 iunie 2020

Asumarea răspunderii și respectarea de către membrii CNATDCU a normelor procedurale și a normelor de etică trebuie mai clar reglementată, fiind în legătură intrinsecă cu principiul transparenței, principiul legalității și principiul bunei administrări în procesul de analiză prin care aceștia au obligația de a avea o conduită în conformitate cu prevederile în vigoare în care etica și integritatea primează. Se propune o procedura de revocare clar reglementată și care asigură: respectarea dreptului la apărare, obiectivitatea și legalitatea.

Astfel se completează art. 55 în sensul în care membrii CNATDCU au obligația de a respecta și normele procedurale, nu numai normele etice sau de deontologie profesională. În ceea ce privește modificarea art.56 procedura de revocare a unui membru CNADTCU se declanșează numai în cazul neîndeplinirii obligațiilor prevăzute de regulament astfel:

Revocarea din funcția de membru al Consiliului Național pentru Atestarea Titlurilor Diplomelor și Certificatelor Universitare se poate dispune oricând în timpul mandatului, în următoarele cazuri:

1. persoana în cauză nu mai îndeplinește condițiile legale pentru a fi membru al CNATDCU;
2. ministrul educației a constatat, pe baza raportului întocmit de o comisie independentă, că persoana în cauză nu și-a îndeplinit sau și-a îndeplinit în mod necorespunzător și nejustificat, atribuțiile prevăzute de regulament.

b) Modificarea și completarea art. 60, transpune conform principiului transparenței, dreptul reprezentanților studenților de a participa în calitate de observator, fără drept de vot la ședințele Consiliului General, la ședințele panelurilor și la ședințele comisiilor de specialitate.

c) Modificări de ordin formal, în tot cuprinsul Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr. 4621 din 23 iunie 2020, respectiv înlocuirea sintagmei „Secretariatul tehnic al CNATDCU” cu „Serviciul Secretariat CNATDCU”.

II. Modificări și completări propuse pentru Anexa 1 la Ordinul nr. 5229/17 august 2020

a) Modificarea art. 25 alin (2), având în vedere propunerea CNATDCU de a asigura cadrul legal care să permită ca votul să nu se mai realizeze pentru fiecare dosar în parte, ci să fie un vot acordat pentru toate dosarele având același obiect. Astfel, propunem modificarea alin (2) în sensul în care, în termen de maximum 15 zile de la notificare, membrii Consiliului general al CNATDCU analizează și validează/invalidază, propunerile comisiilor de evaluare privind acordarea/neacordarea atestatului de abilitare.

b) Modificări de ordin formal, în tot cuprinsul anexei 1 la Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr 5229 din 17 august 2020, respectiv înlocuirea sintagmei „Secretariatul tehnic al CNATDCU” cu „Serviciul Secretariat CNATDCU”.

III. Modificări și completări propuse pentru Anexa 2 la Ordinul nr. 5229/17 august 2020

a) Modificarea art.8, având în vedere propunerea CNATDCU, astfel încât CNATDCU să poată să propună modificarea calificativului acordat de către comisia de doctorat”.

b) Modificarea art. 25 alin (1), având în vedere propunerea CNATDCU, de a asigura cadrul legal care să permită ca votul să nu se mai realizeze pentru fiecare dosar în parte, ci să fie un vot acordat pentru toate dosarele având același obiect. Astfel, propunem modificarea alin (1) în sensul în care Consiliului General al CNATDCU adoptă prin votul membrilor, decizia cu privire la evaluarea dosarelor de doctorat analizate de comisiile de evaluare, în conformitate cu prevederile regulamentului de organizare și funcționare a CNATDCU. La finalizarea votului, platforma generează decizia CNATDCU care este semnată de președintele CNATDCU, inclusiv prin mijloace electronice, și reîncărcată în platformă.

- a) Modificări de ordin formal, în tot cuprinsul anexei 2 la Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr 5229 din 17 august 2020, respectiv înlocuirea sintagmei „Secretariatul tehnic al CNATDCU” cu „Serviciul Secretariat CNATDCU”.

IV. Modificări și completări propuse pentru Anexa 3 la Ordinul nr. 5229/17 august 2020

- a) În ceea ce privește modificarea și completarea art.3, art.4, art.5:

În conformitate cu dispozițiile art. 217 din Legea educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare: **„Pentru exercitarea atribuțiilor sale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului constituie registre de experți și se sprijină pe organisme consultative, la nivel național, alcătuite pe criterii de prestigiu profesional și moral: Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS), Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU).Din dispozițiile Legii nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare rezultă următoarele:**

- *Caracterul de organism consultativ pentru exercitarea atribuțiilor Ministerului Educației;*
- *Competența acestui organism la nivel național ;*
- *Funcționarea acestui organism conform actului de organizare emis de Ministerul Educației;*
- *Constituirea acestuia din experți de prestigiu profesional și moral;*
- *Atribuții limitate la conținutul științific și concluziile acestui organism trebuie să fie preluate în acte administrative emise în condițiile legii de Ministrul Educației.*

Realizarea activității CNATDCU se materializează în cadrul unei proceduri premergătoare emiterii unui act administrativ prin care se recunosc sau sting drepturi stabilite de Legea educației naționale: titlul de doctor, abilitare, retragere titlu de doctor. Este important să existe un cadru legal pentru a asigura **pe de o parte complementaritatea necesară între** analiza unor aspecte cu caracter științific și materializarea concluziilor experților CNATDCU în acte administrative și pe de altă parte emiterea și verificarea actelor premergătoare emiterii actului administrativ în conformitate cu norma de nivel primar, care stabilește că procedura CNATDCU materializează prerogative ale Ministerului Educației,

nicio altă entitate neavând atribuții în procedura administrativă, exceptând suportul exclusiv tehnic pe care îl exercită UEFISCDI.

Astfel propunem modificarea și completarea art.3, art.4, art.5 din Anexa 3 a Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr 5229 din 17 august 2020, în sensul în care procedura de analizare a admisibilității sesizării să fie desfășurată la nivelul Ministerului Educației, de către structura responsabilă conform H.G nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și O.M.Ed 4075/05.07.2021 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Educației

Modificarea art.15 din Anexa III a Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr 5229 din 17 august 2020 prin completarea acestuia cu obligația IOSUD de a solicita punctul de vedere al persoanei care face obiectul verificărilor, în vederea respectării dreptului la apărare.

c) **Completarea art. 20 cu trei noi alineate, în sensul în care:**

- **plagiatul se constată de către membrii CNATDCU** ca urmare a verificării prin intermediul programelor recunoscute, conform art. 6 lit.c) din Anexa 2 a OMEC nr. 5229 / 2020 pentru aprobarea metodologiilor referitoare la acordarea atestatului de abilitare, acordarea titlului de doctor, precum și la soluționarea sesizărilor cu privire la nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului, în cadrul unei teze de doctorat.

- **analiza rezultatului verificării de către specialistii CNATDCU** prin intermediul programelor recunoscute **este completată obligatoriu de evaluarea obiectivă realizată de către aceștia**

- **analiza existenței plagiatului se realizează** de către experții CNATDCU, ca urmare a evaluării științifice realizată **cu aplicarea principiilor prevăzute la art.1¹**. Această modificare se impune având în vedere faptul că analiza plagiatului nu poate fi realizată exclusiv prin mijloace IT, ci trebuie să existe și o evaluare de specialitate a comisiei. În caz contrar, nu s-ar justifica existența în sine a unei comisii care să verifice plagiatul, constatarea plagiatului ar fi una produsă de un sistem IT, lucru care cu evidență nu poate fi acceptat. În prezent, în foarte multe rapoarte privind constatarea plagiatului, apar exclusiv constatările softurilor menționate la art. 6 lit.c) din Anexa 2 a OMEC nr. 5229 / 2020, fiind preluate *in integrum* elementele de plagiat menționate în sesizarea analizată, fără a exista și o analiză de specialitate, care este obligatorie prin raportare la obligațiile ce revin membrilor CNATDCU.

- **completarea articolului anterior referit cu alin (1³) conform căruia analiza existenței plagiatului, efectuată în baza sesizării declarată admisibilă, privește teza**

în integralitatea acesteia, indiferent de elementele de plagiat menționate în conținutul sesizării.

În acest sens, avem în vedere dispozițiile art. 68 alin.(6) din Hotărârea de Guvern nr. 681/2011 cu modificările și completările ulterioare și art 4 alin (1) lit d) și e) din Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările ulterioare.

- În conformitate cu dispozițiile art. 68 alin.(6) din H. G. nr. 681/2011:
„ În cazul în care membrii CNATDCU din cadrul unei comisii de evaluare a unei teze de doctorat constată nerespectarea standardelor de etică profesională, **inclusiv existența plagiatului**, în cadrul tezei și/sau al activităților care au dus la realizarea acesteia, aceștia invalidează teza de doctorat, comunică aceste constatări celorlalți membri ai comisiei de evaluare și sesizează Consiliul general al CNATDCU pentru analiza responsabilității conducătorului de doctorat sau a școlii doctorale și pentru aplicarea prevederilor art. 69 alin. (5).”
- În conformitate cu dispozițiile art 4 alin (1) lit d) și e) din Legea nr. 206/2004
(1) În sensul prezentei legi, următorii termeni sunt definiți după cum urmează:
 - b) *plagiatul - expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;*
 - b) *autoplagiatul - expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale aceluiași sau acelorași autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.*

Din economia textelor de lege, de forță juridică superioară, rezultă următoarele:

*-în cadrul evaluării în procedura de acordare a titlului de doctor, membrii CNATDCU analizează teza de doctorat **inclusiv existența plagiatului**, în cadrul tezei și/sau al activităților care au dus la realizarea acesteia, **fără a se distinge că aceasta analiză este limitată la un număr de pagini***

*- **identificarea plagiatului unor idei, ipoteze, teorii, poate fi realizată numai printr-o analiză integrală a tezei** și nu numai prin analiza unor fragmente/pasaje și a căror prezentare în cuprinsul tezei de doctorat poate produce efecte/consecințe asupra cercetării științifice*

- d) Completarea art. 21 în sensul în care raportul comun trebuie să menționeze expres toate sursele bibliografice analizate.
- e) Modificarea art. 33 în sensul în care, în cazul în care decizia CNATDCU infirmă suspiciunea de nerespectare a standardelor de calitate sau de etică profesională, sesizarea se clasează, cu informarea de către Serviciul Secretariat CNATDCU a autorului sesizării și a persoanei care a făcut obiectul verificărilor. Serviciul Secretariat CNATDCU încarcă în platformă comunicarea.
- f) Modificarea art. 34, astfel încât deciziile CNATDCU se publică pe site-ul www.cnatdcu.ro împreună cu raportul întocmit de comisia de lucru, cu anonimizarea datelor cu caracter personal ale membrilor comisiei, precum și pe site-ul IOSUD împreună cu decizia comisiei de etică.
- g) Modificări de ordin formal, în tot cuprinsul anexei 3 la Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr 5229 din 17 august 2020, respectiv înlocuirea sintagmei „Secretariatul tehnic al CNATDCU” cu „Serviciul Secretariat CNATDCU”.**

În consecință, având în vedere faptul că Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4621/ 23 iunie 2020 și Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 5229/ 17 august 2020, în forma în vigoare în acest moment nu corespund nevoilor beneficiarilor finali din perspectiva fondului reglementării, pentru corelarea cu legislația de forță juridică superioară, pentru eliminarea arbitrariului din aplicarea procedurilor și ținând cont de importanța activității avute în vedere la elaborarea proiectului de act normativ, care este în strânsă legătură cu aplicarea unor prevederi în vigoare, se constată necesitatea elaborării prezentului proiect de act normativ.

De asemenea, în concordanță cu normele de tehnică legislativă, proiectul de ordin înaintat modifică și completează Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4621 din 23 iunie 2020 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare *publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr 564 din 29 iunie 2020* și a Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 5229 din 17 august 2020 pentru aprobarea metodologiilor referitoare la acordarea atestatului de abilitare, acordarea titlului de doctor, precum și la soluționarea sesizărilor cu privire la nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului, în cadrul unei teze de doctorat *publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr 783 din 27 august 2020*.

Prin modificările aduse ordinelor mai sus referite, Ministerul Educației satisface cerința de previzibilitate a actului administrativ cu caracter normativ, modificările și completările precizând cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a competențelor CNATDCU, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi o protecție

adecvată împotriva arbitrarului, astfel încât și conduita persoanelor cu atribuții în aplicarea regulamentului să fie lipsita de echivoc.

Pentru motivele invocate, vă rugăm să aprobați emiterea *Ordinului* privind modificarea și completarea unor acte administrative cu caracter normativ în domeniul învățământului universitar